

پدیده‌ای که این روزها به آسیمی جدی برای خانواده‌ها تبدیل شده است

خواسته‌های بی پایان در سراب مصرف گرایی

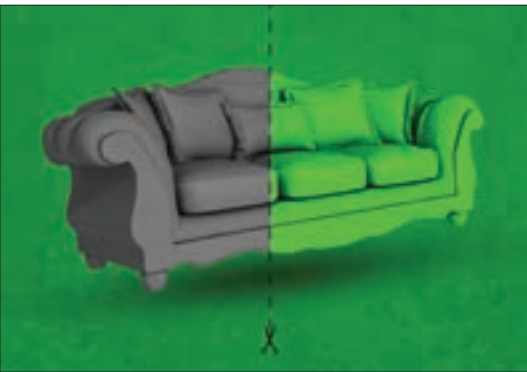
گزارش روز

علیه جهان بخش روزنامه نگار

در حال تماشای یک برنامه تلویزیونی هستید که تبلیغات کالا‌های لوکس و... پخش می شود؛ کالاهایی که شاید تا دیروز برای خرید آن ها هیچ ضرورتی را احساس نمی کردید، اما حالا توجهتان را به خودش جلب می کند. کمی آن طرف تر در شبکه‌های اجتماعی در حال مرور صفحه‌های مجازی هستید که انواع و اقسام کالا‌های متنوع با کارکردهای متفاوت تبلیغ شده اند؛ کالاهایی که تا دیروز حتی تصور نمی کردید چنین چیزی وجود خارجی داشته باشد، اما حالا وسوسه می شوید که آن ها را بخرید! در آستانه ازدواج هستید و در حال خرید جهیزیه که در فروشگاه ها با وسایل برقی و تنوع کالاهایی روبه رویی شوید که هر کدام کارکردهای جالبی دارند، اما جزو خریدهای ضروری زندگی نیستند. صنعت تبلیغ کارش را به درستی انجام داده است و شما گرفتار احساس نیاز به تهیه وسایلی هستید که هرگز برای خرید آن ها برنامه ای نداشته اید، اما اگر نخرید، احساس کمبود و تکمیل نبودن جهیزیه را خواهید داشت. «مصرف گرایی» معضلی است که آرام آرام در جامعه رخنه کرده است، تا جایی که امروزه از آن به عنوان یک مسئله مهم اجتماعی یاد می شود.

طرح‌ها: Khamenei.ir

مصرف گرایی آفت زندگی مشترک

محسن یکی از جوانان شهرمان است که بیش از هفت سال از زندگی مشترکش می‌گذرد. او با همسرش درباره خرید کالای ضروری و غیرضروری زندگی اختلاف دارد و درباره هزینه‌هایی که در زندگی مشترک تا به حال به او تحمیل شده است، می‌گوید: همسر هر دو سال نزدیک عید که می‌شود، باید میل و پرده‌های خانه را عوض کند. واقعا از این لوازم می‌شود به راحتی پنج شش سال دیگر هم استفاده کرد. بارها درباره این مسئله با هم به مشکل خورده و با هم بحث کرده ایم. همسر ظاهر زندگی اقوام خودش را با بطن زندگی خودمان مقایسه می‌کند و همیشه توقعاتش زیاد است. اومی گوید آپوریزی است. دوست ندارم از وسایل ازمدا افتاده در خانه استفاده کنیم. باتورمی که این روزها وجود دارد و هزینه‌های سرسام آوری که فقط مایحتاج زندگی دارد، واقعا توانایی مدیریت مالی این هزینه‌ها را ندارم و زندگی ام در آستانه فروپاشی است.

وسایلی که راهی انباری می شوند

نفسه بانوی دیگری است که از زندگی مشترکش یک سال می‌گذرد. اونیز درباره خریدهایش پیش از آغاز زندگی مشترک و پس از آن می‌گوید: قبل از ازدواج ما هم شبیه خیلی از زوج‌های دیگر درگیر چشم و هم چشمی بودیم و وسایل غیرضروری زیادی را خریدیم، چون بین اقوام رسم داریم که خانم‌ها را به مراسمی دعوت می‌کنیم تا برای تماشا جهیزیه بیایند. اگر هم دعوت نکنیم، هزار حرف پشت سرمان خواهند زد. بدون تعارف می‌گویم بخش زیادی از جهیزیه ام که برند خارجی هم داشت، مثل لوازم برقی و... فقط برای این بود که جلو آشنایان کم نیاوریم. بعد از شروع زندگی هم چون خانه مان کوچک بود، نصف وسایلی را که خریده بودیم، دوباره در جعبه بسته بندی کردیم و در انبار گذاشتیم، چون همسر توانایی اجاره کردن خانه‌ای را نداشت که همه جهیزیه من در آن جا شود و در خانه‌ای کوچک این همه وسیله واقعا دست و پا گیر بود.

خرید وسایل غیر ضروری برای جهیزیه

مریم تا یکی دو ماه دیگر زندگی مشترکش را زیر یک سقف آغاز می‌کند. او بخشی از جهیزیه اش را خریده است و بخش دیگرش را هم باید در این مدت کوتاه تهیه کند. با او درباره خرید جهیزیه اش هم کلام می‌شویم، می‌گوید: خرید جهیزیه چند سال قبل از ازدواجم شروع شده است و هنوز که نگاه می‌کنم، بسیاری از وسایلی را که مدنظر دارم، نخریده ام. دوست ندارم در طول دوران زندگی ام از خانواده همسر یا اقوامم پشتونم که جهیزیه ام ناقص بوده است یا کسی به من سرکوفت بزند که جهیزیه ات خیلی از وسایل را نداشت، با اینکه می‌دانم بودن آن لوازم در زندگی ام کاربردی ندارد، حتی نحوه استفاده بعضی وسایل برقی ام را هم نمی‌دانم. از آن طرف هم دلم برای پدرم می‌سوزد، او کارگر ساختمانی است و به سختی هزینه‌های جهیزیه ام را با وام و قرض جفت و جور کرده است و تا مدت ها باید قسط بدهد.

مصرف گرایی، آرامش را فدای آسایش می کند

روان شناس و کارشناس خانواده پدیده چشم و هم چشمی را برگرفته از فرهنگ غربی می داند

جهان بخش | این روزها مصرف گرایی با جریانی نرم و تدریجی در زندگی بیشتر ما ریشه دوانده

است؛ احساس نیاز به خرید و داشتن کالاهایی که هیچ ضرورتی در زندگی مان ندارند. اما اگر نباشند، فرد احساس کمبود می کند. برای این احساس نقطه پایانی وجود ندارد و شبیه سرابی است

باتوریچ
مصرف گرایی
ازدواج ها به تعویق
می افتد و جوانان
می گویند چرا
با وجود هزینه های
سراسر آفر ازدواج
کنیم. والدین گاهی
همه داروندارشان
را می دهند که لوازم
گران قیمت
و غیر ضروری برای
دخترشان تهیه کنند

خیر. پس تعویض میل خواسته است. نیاز هم مفهومش حقیرانه زندگی کردن نیست. پیامدهای مصرف گرایی در جامعه حجت الاسلام والمسلمین داوودی نژاد درباره پیامدهای مصرف گرایی در خانواده ها می گوید: در جامعه ای که مصرف گرایی زیاد باشد، فرزندان اعتماد به نفسشان را از دست می دهند، چرا که هر چیزی که برایشان تهیه کنیم، احتمال دارد دوستانشان بهتر از آن را داشته باشند. آنگاه مصرف گرایی معیار زندگی می شود. در نتیجه پدر خانواده همه تلاشش را می کند، اما تلاش پدر به سطح توقع بچه ها نمی رسد.

استاد و کارشناس خانواده و برنامه ریز، مصرف گرایی را عاملی برای تأخیر در ازدواج جوانان می داند. اومی گوید: باتوریچ مصرف گرایی ازدواج ها به تعویق می افتد و جوانان می گویند چرا با وجود هزینه های سرسام آور ازدواج نمی کنند و دغدغه تجاری خودشان را دارند؛ اینکه فیلم چقدر درآمدزایی خواهد داشت. بنابراین، باید عملکرد رسانه ملی در حوزه نیازم مخاطب بررسی شود. یکی از مشکلاتی که ما داریم، این است که کسانی که نگاه کارشناسی دارند، بر اساس نیازهای جامعه تصمیم نمی گیرند. در سریال های شبکه نمایش خانگی زندگی های لاکچری به نمایش گذاشته می شود، در مقابل، وظیفه رسانه ملی و متولیان فرهنگی است که آثاری تولید کنند که بر اساس نیاز مخاطب عام جامعه باشد.

خانواده همیشه مقصر نیست داوودی نژاد درباره نقش خانواده ها بر راهی از معضل مصرف گرایی

و اسباب زندگی می داند. او در این باره می افزاید: دو گروه در زندگی آرامش ندارند، اول کسانی که آسایش خیلی زیادی دارند و دوم کسانی که امکانات زندگی شان صفر است. اما گروه وسط در باره پیامدهای مصرف گرایی در خانواده ها می گوید: در جامعه ای که مصرف گرایی زیاد باشد، فرزندان اعتماد به نفسشان را از دست می دهند، چرا که هر چیزی که برایشان تهیه کنیم، احتمال دارد دوستانشان بهتر از آن را داشته باشند. آنگاه مصرف گرایی معیار زندگی می شود. در نتیجه پدر خانواده همه تلاشش را می کند، اما تلاش پدر به سطح توقع بچه ها نمی رسد.

استاد و کارشناس خانواده و برنامه ریز، مصرف گرایی را عاملی برای تأخیر در ازدواج جوانان می داند. اومی گوید: باتوریچ مصرف گرایی ازدواج ها به تعویق می افتد و جوانان می گویند چرا با وجود هزینه های سرسام آور ازدواج نمی کنند و دغدغه تجاری خودشان را دارند؛ اینکه فیلم چقدر درآمدزایی خواهد داشت. بنابراین، باید عملکرد رسانه ملی در حوزه نیازم مخاطب بررسی شود. یکی از مشکلاتی که ما داریم، این است که کسانی که نگاه کارشناسی دارند، بر اساس نیازهای جامعه تصمیم نمی گیرند. در سریال های شبکه نمایش خانگی زندگی های لاکچری به نمایش گذاشته می شود، در مقابل، وظیفه رسانه ملی و متولیان فرهنگی است که آثاری تولید کنند که بر اساس نیاز مخاطب عام جامعه باشد.

خانواده همیشه مقصر نیست داوودی نژاد درباره نقش خانواده ها بر راهی از معضل مصرف گرایی

در جامعه می گوید: امروزه هر اتفاقی که در جامعه می افتد و دنبال مقصرش هستیم، انگشت اشاره به سمت خانواده گرفته می شود. مثلا وقتی هواپیمایی سقوط می کند، اگر بگویند مشکل از هواپیما بوده است، یک شرکت هواپیمایی ورشکست می کند. اگر بگویند مشکل از سیستم راهبری بوده است، شرکت دیگری ممکن است متضرر شود. بنابراین، یکی از مدیریت های خوب این است که بگویم خلبان مقصر است! خانواده نیز امروزه در بیشتر آسیب ها و معضل های اجتماعی همان خلبان هواپیمایی است که سقوط کرده است، خانواده مقصر است، اما این را باید در نظر بگیریم که در جامعه امروز خانواده در تربیت فرزندان تا چه اندازه سهیم است.

وی می افزاید: اکنون رسانه ها، شبکه های اجتماعی، سریال های شبکه نمایش خانگی و... همه سهیم هستند. وقتی همه امکانات تربیتی از دست خانواده خارج شده است، این نهاد را ناتوان کرده ایم. قبلا خانواده، مدرسه و گروه هم سالان تأثیرگذار بودند، اما اکنون رسانه، فضای مجازی و... مطرح است. تربیت از طریق رسانه های تصویری، فضای مجازی، رسانه های مکتوب و... تأثیرگذار است. در این میان، خانواده ها هم بخشی از وظیفه تربیت را در اختیار دارند. بنابراین بیش از خانواده، سرمایه گذاران

رشوه بازگردانده می شود!

تا حالا گذراندن به سازمان هایی افتاده است که از لحاظ کندي روندها، کاغذبازی پیچیده و فساد اداری، شهره همگان هستند و ما از ذکر نامشان معذوریم؟! امیدوارم فقط برای آب خوردن یا پرسیدن آدرس یا دیدن و بازدید با جناح و همسایه قدیمی به این ادارات رفته باشید. اما اگر کارتان واقعا به آن ها گر ه خورده باشد، احتمالا تجربه کرده اید که گاهی برای گرفتن حق مسلمان و نه یک درخواست غیرقانونی و ناقص، هیچ چاره ای به جز رشوه دادن نداشته اید. یک خواسته بجا دارید، اما هر چه می دهید، راه نمی افتد. دست آخر مجبور می شوید مبلغی به عنوان هدیه یا زیر میزی رد و بدل کنید تا ناگهان گر ه کور کار باز شود و همه کارها بیفتد روی روال. چه واقعت ناراحت کننده و درد آوری هم هست. چقدر هم آدمیزاد عذاب وجدان می گیرد. اما دیگر درگیر عذاب وجدان نباشید. به پیامکی که هم اکنون به دست ما رسیده است. توجه کنید: «هم وطن گرامی! براساس تبصره ماده ۵۹۲ قانون مجازات اسلامی، در صورتی که رشوه دهنده پرداخت رشوه را گزارش کند، از مجازات قانونی معاف می شود و مال به وی باز می گردد. ستاد خبری مبارزه با فساد بازرسی ویژه رئیس جمهور آماده دریافت گزارش شما در موضوع رشوه است. شماره تماس ۰۲۱۲۷۷۷۰۰۰۰ دیدید چه پیامک مسرت بخشی بود؟ واقعا دست مریزاد دارد. اگر اطلاع دهید، از مجازات معاف هستید، پولتان بر می گردد و از همه مهم تر به نهادهای نظارتی کمک کرده اید تا گلوگاه های فساد یا افراد فاسد را شناسایی و دستگاه های دولتی را پاکیزه کنند. تاباد چنین باد!!

یادداشت

اثر مرکب و نسل Z

این روزها هم زمان با افزایش دمای هوا، شاهد ولنگاری فرهنگی بی سابقه ای هستیم که هیچ گونه ارتباطی به هویت اسلامی و ایرانی ما ندارد، سلطه بی سابقه و تمام گیر فرهنگ غربی بر علیه سرمایه فرهنگی ملی. هم زمان با دغدغه درست و بجای این روزهای حامیان کانون خانواده به ویژه افراد متدین مبنی بر لزوم برخورد سنجیده و مناسب با وضعیت موجود، به نظر می رسد همچنان حلقه گم شده، توجه کافی نشدن به نسل Z است (دهه نودی ها)، نسلی که اگرچه دیر، هنوز هم می توان برای جلوگیری از انحرافش تدابیری اندیشید. شاید یکی از بهترین راه ها برای این منظور، استفاده

محمدرضا رضائیان

از اثر مرکب باشد. اثر مرکب چیست و چه کاربردی در زندگی ما دارد؟ به شکل ساده و خلاصه اثر مرکب می گوید که اگر شما تصمیم گرفته اید کاری انجام دهید، کافی است گام های کوچک اما مداوم بردارید تا به طری شگفت انگیز به هدفتان برسید. مفهوم گام های کوچک اما مداوم که مشخص است، ولی چرا به طور شگفت انگیز به هدف دست خواهیم یافت؟ علت در تغییرات شگفت آوری است که به صورت ناگهانی پس از مداومت در انجام یک کار پدید خواهد آمد.

اجازه بدهید برای درک بهتر این مطلب مثالی بزنم. فرض کنید می خواهیم یک درخت بامبو بکاریم. ابتدا بذر را در خاک می گذاریم و با مراقبت و رسیدگی منتظر می مانیم. اما خبری نمی شود! طبیعی است. پس از آنکه بذر درخت بامبو کاشته می شود، تا چهار سال هیچ جوانه ای از خاک بیرون نمی آید. هر چقدر هم که خاک حاصلخیز باشد، باز هم نتیجه همین است. درخت در سال اول سبز نمی شود و خیلی های خیالش می شوند. سال دوم و... حالا چند سال گذشته و سال پنجم فرارسیده است. ناگهان جوانه ای از خاک بیرون می آید که در چند ماه به اندازه سی متر قد می کشد. تعجب کردید؟ بله سی متر!

اثر مرکب این چنین می گوید که گام های کوچک اگر چه ممکن است در ابتدا کم اهمیت و تکراری به نظر برسند، بر اثر استمرار و مداومت بعد از گذشت مدتی نتایجی پیش بینی ناپذیر و شگفت انگیز خواهند داشت. مثلا تداوم یک خطه خط می نویسیم و تصمیمات عجیب و غریب می گیریم و یک دفعه همد سرد می شویم. ورها می کنیم. منابع و متون دینی تأکید می کنند که یک کار کوچک را انتخاب و بر آن مداومت کنید، مثلا هر روز یک صفحه قرآن تلاوت کنید، ولی همین یک صفحه هرگز ترک نشود و هرچو ر شده است بخوانید.

می توانیم به کمک همین اثر، دوباره به فرایند تربیت کودکان از سنین نونهالی تا جوانی توجه کنیم. نسلی که امروز به نسل Z معروف شده است، می تواند به اصالت ایرانی و اسلامی و سرمایه فرهنگی غنی خودمان بازگردد. دقت کنید که قرار نیست برای نوجوانان و جوانان امروز برنامه نداشته باشیم، خیر، هرگز، اما لازم است بانگای عمیق تر و دقیق تر با تصحیح خط مشی ها و سیاست گذاری ها، راهبردها و راهکارها، برنامه ها و ریز برنامه ها، برنامه ای هوشمندانه و گام به گام برای نیل به این هدف داشته باشیم. برای تربیت نسل Z با تفاوتی آشکار که در دسترسی به فناوری و علم روز دارد، باید گام های متفاوت برداشت. به یقین، دیگر روش ها و شیوه ها و محتوایی که در دهه ۵۰ و ۶۰ برای آموزش و پرورش و کودکان و نوجوانان تدوین و تصویب شده است، پاسخگوی نیازهای امروز نخواهد بود. گام های کوچک و مداوم از مقطع نونهالی برای تثبیت فرهنگ و ارزش های ملی با شیوه نو نیاز است.

اجازه بدهید سخن را با مثالی کاربردی به پایان برسانم. سرودها و نمادها های که این روزها برای کودکان تولید می شود، مثل سلام فرمانده، دفن نقاشی، خواهر برادر و... از بهترین و ملموس ترین گام های یک اثر مرکب است. مداومت بر تولید و عرضه چنین محصولاتی می تواند در درازمدت باعث شکل گیری سلیقه نسل Z به گونه ای متفاوت از نسل نوجوان امروز شود.

باشد که نهادهای متولی هم نظری کنند. ان شاء...